Nõukogu 26. novembri 2012. aasta järeldused hariduse ja koolituse rolli kohta strateegias „Euroopa 2020" – hariduse ja koolituse panus majanduse elavdamisse, majanduskasvu ja töökohtade loomisesse

(2012/C 393/02)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

VÕTTES ARVESSE

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 165 ja 166;

strateegiat „Euroopa 2020" ning eelkõige 2012. aasta iga-aastast majanduskasvu analüüsi ja 2012. aasta riigipõhiseid soovitusi;

nõukogu 12. mai 2009. aasta järeldusi, mis käsitlevad strateegilist raamistikku üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal kuni 2020. aastani („ET 2020") [1] ja mille peamine eesmärk on toetada liikmesriikide haridus- ja koolitussüsteemide täiendavat arendamist, mille sihiks on tagada kõikide kodanike isiklik, ühiskondlik ja ametialane eneseteostus ning püsiv majanduslik heaolu ja tööalane konkurentsivõime, edendades samas demokraatlikke väärtusi, sotsiaalset ühtekuuluvust, kodanikuaktiivsust ja kultuuridevahelist dialoogi;

nõukogu 14. veebruari 2011. aasta järeldusi hariduse ja koolituse rolli kohta Euroopa 2020. aasta strateegia rakendamisel [2];

VÕTTES ARVESSE

nõukogu ja komisjoni 2012. aasta veebruari ühisaruannet Euroopa hariduse ja koolituse alase koostöö strateegilise raamistiku (ET 2020) rakendamise kohta, [3] milles sätestatakse meetmed ET 2020 juhtimise tugevdamiseks ning ET 2020 protsessi tõhustamiseks, et toetada strateegia „Euroopa 2020" majanduskasvu ja töökohtade loomise alaste eesmärkide täitmist;

NING PIDADES SILMAS

1. 4.–5. oktoobril 2012. aastal Nicosias toimunud haridusministrite mitteametlikul kohtumisel asetleidnud arutelu hariduse ja strateegia „Euroopa 2020" teemal;

2. 17. septembril 2012. aastal toimunud haridus- ja koolitusalaste poliitikameetmete vastastikuse läbivaatamise katseprojekt, mille käigus keskenduti kõrgharidusele ning kutsehariduse ja -koolitusele kui kahele keskse tähtsusega valdkonnale, mille olulisust rõhutati 2012. aasta Euroopa poolaasta ajal;

3. 18.–19. oktoobril 2012. aastal toimunud Euroopa haridus-, koolitus- ja noortefoorumi raames korraldatud avalikku arutelu, mille käigus käsitleti 2012. aasta Euroopa poolaasta ajal tõstatatud haridus- ja koolitusküsimusi;

4. empiiriliste tõendite ja analüütilise võime parandamiseks iga-aastase hariduse ja koolituse valdkonna ülevaate kaudu tehtud jõupingutusi;

5. ühise temaatilise hindamise korraldamist hariduskomitee ja tööhõivekomitee vahel 18. aprillil 2012;

TERVITAB

hariduse ja koolituse tähtsat rolli strateegias „Euroopa 2012", toonitades samas liikmesriikide pädevust reformide väljatöötamisel ja rakendamisel hariduse ja koolituse valdkonnas;

VÕTAB TEADMISEKS, ET

1. hariduse ja koolituse valdkonnas keskenduvad 10. juulil 2012. aastal nõukogu poolt esitatud riigipõhised soovitused eelkõige järgmistele teemadele: kvaliteetse alushariduse ja hariduse kättesaadavuse edendamine; haridussüsteemist varakult lahkujate arvu vähendamine; haridusest ja koolitusest tööturule ülemineku hõlbustamine noorte jaoks; haridustulemuste ning oskuste ja tööturu vajaduste vahelise vastavuse parandamine; kutsehariduse ja -koolituse tugevdamine, keskendudes tööpõhisele väljaõppele ja praktikakohtadele; kõrghariduse moderniseerimine, keskendudes koolist väljalangejate määra vähendamisele; ning hariduse kättesaadavuse parandamine ebasoodsas olukorras olevate rühmade jaoks;

2. 2010.–2011. aastal saavutati lootustandvat, kuid ebaühtlast edu kolmanda taseme hariduse või sellega samaväärse haridustaseme omandamist ja varakult haridussüsteemist lahkumist käsitleva ELi ühe põhieesmärgi saavutamise suunas ning et edasiste jõupingutuste tegemine on vältimatu, kui soovitakse kõnealune eesmärk 2020. aastaks saavutada, võttes arvesse asjaolu, et reformide elluviimine hariduse ja koolituse valdkonnas on sageli aeganõudev;

[1] ELT C 119, 28.5.2009, lk 2.
[2] ELT C 70, 4.3.2011, lk 1.
[3] ELT C 70, 8.3.2012, lk 9.

NÕUSTUB, ET

1. isegi nappide rahaliste vahenditega ajal täidab tõhus ja asjakohane investeerimine majanduskasvu soodustavatesse valdkondadesse nagu haridus ja koolitus keskse tähtsusega rolli majandusarengu ja konkurentsivõime valdkonnas, mis on omakorda väga olulised uute töökohtade loomise jaoks;

2. majanduslikult rasketel aegadel ja siis, kui noorte töötus on kõrge, võib tõhus investeerimine haridusse ja koolitusse osutuda veelgi olulisemaks. Kui kriis on läbi, võib kvaliteetse kõrghariduse ja kutsehariduse- ja koolituse omandanute suurenenud arv aidata märkimisväärselt kaasa majanduskasvule, soodustada innovatsiooni ja aidata vältida edasisi kriise;

3. nii noorte kui täiskasvanute pädevust ja oskuste tasemeid paljudes valdkondades tuleb pidevalt ja põhjalikult kohandada majanduse ja tööturu muutuvate vajadustega. Seetõttu tuleks haridus- ja koolitussüsteemides ning töökohtades edendada inimeste tööalast konkurentsivõimet, mis on avaliku- ja erasektori ühine ülesanne elukestva õppe kontekstis;

4. strateegia „Euroopa 2020" eesmärkide saavutamise nimel on äärmiselt tähtis aidata Euroopa kodanikel saada motiveeritud ja iseseisvateks õppijateks, kes suudavad majanduskasvu ja sotsiaalse ühtekuuluvuse edendamisele pika aja jooksul kaasa aidata;

5. haridus- ja koolitussüsteemide eesmärk peaks olema hõlbustada üleminekut haridusest tööle, luua asjakohane tasakaal teooria ja praktika vahel ning vastavalt vajadusele tugevdada sidemeid hariduse ja koolituse valdkonna ning tööturu vahel. Õppimine peaks paremini kajastama uut reaalsust ja sisaldama vajaduse korral praktilise koolituse elemente, mis võivad aidata kaasa õpilaste ja teiste õppijate tööalase konkurentsivõime parandamisele;

6. haridus- ja koolitussektor, sealhulgas ministrite tasandil, peaks täitma olulisemat rolli hariduse ja koolitusega seotud ühiste lähenemisviiside ja eesmärkide kindlaksmääramisel ning Euroopa poolaasta ja strateegia „Euroopa 2020" haridus- ja koolitusaspektide rakendamisel,

a. korraldades nõukogus mõttevahetusi Euroopa poolaastaga seotud teemadel;

b. edendades koostööd hariduskomitee ja tööhõivekomitee ning muude asjaomaste komiteede vahel;

KUTSUB LIIKMESRIIKE ÜLES

1. arendama ja rakendama kooskõlas riigi ja piirkondlike prioriteetide ja vajadustega reforme, mille eesmärk on lahendada riigipõhistes soovitustes haridus- ja koolitusvaldkonna osas käsitletud probleeme;

2. käsitleda tõhusat investeerimist haridusse ja koolitusse osana majanduse taastumist, majanduskasvu ja töökohtade loomist puudutavast laiemast strateegiast, sealhulgas ELi programmide ja Euroopa struktuurifondide kaudu;

3. tegema koostöös asjaomaste sidusrühmadega jõupingutusi parandamaks õpetajate, koolijuhtide ja õpetajate koolitajate tööle võtmist, kutsealast arengut ja üldist olukorda, et parandada õpetamise ja õpikeskkonna kvaliteeti ning suurendada nimetatud kutsealade atraktiivsust;

4. lisama haridus- ja koolitusprogrammidesse (eelkõige kutsehariduse ja -koolituse puhul) rohkem tööpõhiseid elemente, sealhulgas praktikakohtade loomise abil; looma kutsehariduse ja -koolituse asutuste, ettevõtete, tööturu osapoolte ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vahelisi koostööstruktuure ning suurendama kutsehariduse ja -koolituse sektori külgetõmbavust, sealhulgas kutsehariduse ja -koolituse siseste võimaluste mitmekesistamise ning põhihariduse ülemises astmes senisest ulatuslikuma nõustamise kaudu;

5. edendama paindlikke õpperadu kutsehariduse ja -koolituse ning kõrghariduse vahel riiklike kvalifikatsiooniraamistike kontekstis;

6. suurendama osalemist kõrghariduses ning kutsehariduses ja -koolituses, näiteks suunates meetmeid alaesindatud rühmadele, võimaldades paindlike õpikeskkondade loomist ning töötades välja ülikooliharidust täiendava kutsealase või erialase suunitlusega kõrghariduse, kui seda veel ei eksisteeri;

7. tagama õpilastele parema toetuse ja nõustamise, eesmärgiga aidata õppuritel omandada kõrgharidus ettenähtud aja jooksul;

8. siduma strateegias „Euroopa 2020" ja ET 2020 raamistikus määratletud haridus- ja koolitusalased prioriteedid kulutustega, mida praeguse ja tulevase mitmeaastase finantsraamistiku raames rahastatakse Euroopa struktuurifondidest;

KUTSUB KOMISJONI ÜLES

1. hindama hiljutist vastastikuse läbivaatamise katseprojekti ja esitama selle hinnangu põhjal ettepanekuid, mille alusel arutatakse võimalusi viia läbi täiendavaid vastastikuse õppimise ja läbivaatamise projekte seoses strateegia „Euroopa 2020" eesmärkidega;

2. esitama nõukogule „ET 2020" tööprogrammi kavandi, mille eesmärk on tagada „ET 2020" teise tsükli (2012–2014) esmatähtsate valdkondade ja riigipõhiste soovituste rakendamine, kui see on asjakohane. Tööprogrammis tuleks iga esmatähtsa valdkonna puhul täpsustada kavandatud meetmed, ajakava ja avatud koordinatsiooni meetodi töörühmade osalus,

KUTSUB LIIKMESRIIKE JA KOMISJONI ÜLES

1. tagama – ilma et see mõjutaks mitmeaastase finantsraamistiku üle peetavaid läbirääkimisi –, et riigipõhistes soovitustes esiletoodud reformivajadusi võetakse arvesse investeerimisprioriteetide ja Euroopa struktuurifondide ühise strateegilise raamistiku kohaselt kavandatud sekkumiste valikul;

2. paremini koordineerima Eurydice'i ja teiste asjaomaste võrgustike (nt Euroopa Kutseõppe Arenduskeskuse ReferNet) tööd, et analüüsida liikmesriikide haridus- ja koolitussüsteeme ning strateegia „Euroopa 2020" protsessi raames läbiviidavaid reforme.